

ส่วนที่ 3

คู่มือการประเมินตนเองสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ

วัตถุประสงค์และขั้นตอนการประเมินตนเอง	3-1
องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ	3-3
บทบาทและความรับผิดชอบ	3-7
ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี	3-9
ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร	3-11
การรายงาน	3-12
การรักษาคุณภาพ	3-14
ตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ	3-15

วัตถุประสงค์และขั้นตอนการประเมินตนเอง

ในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติสากลเกี่ยวกับการประเมินตนเองนี้ รัฐวิสาหกิจจะต้องดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการดำเนินงานในส่วนอื่น ๆ ของรัฐวิสาหกิจ วัตถุประสงค์ที่รัฐวิสาหกิจควรดำเนินการประกอบด้วย

- (1) การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
- (2) การดำเนินการให้บุคลากรทุกคนของรัฐวิสาหกิจยอมรับและตระหนักในความรับผิดชอบของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (3) การติดตามการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลกิจการอย่างสม่ำเสมอ และกระตุ้นให้มีการรายงานประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (4) การปรับปรุงให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และความเสี่ยงของรัฐวิสาหกิจ
- (5) การดำเนินการให้ผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการมากขึ้น
- (6) การดำเนินการเพื่อให้บุคลากรในองค์กรยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริตและความประพฤติปฏิบัติอย่างมีจรรยาบรรณ

ขั้นตอนการประเมินตนเอง

ในการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือนี้
- (2) ประธานคณะกรรมการตรวจสอบอาจนำผลการประเมินตนเองที่ได้จากข้อ 1 มาหารือเพื่อขอความเห็นจากกรรมการตรวจสอบท่านอื่น
- (3) จัดทำภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยอาจนำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบรายบุคคลที่ได้มีการหารือแล้วตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจมาพิจารณารวมกับผลการประเมินตนเองที่ได้ในข้อ 2
- (4) ประธานคณะกรรมการตรวจสอบอาจพิจารณาร่วมกับกรรมการตรวจสอบท่านอื่นว่าต้องการปรับปรุงแนวปฏิบัติในปัจจุบันให้ไปสู่ระดับใดของแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือนี้ เช่น ผลการประเมินตนเองพบว่าแนวปฏิบัติในปัจจุบันของคณะกรรมการตรวจสอบเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ในระดับ 2 และต้องการยกระดับในประเด็นนี้ให้อยู่ในระดับ 3 เป็นต้น
- (5) จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งแผนปฏิบัติการ โดยระบุระยะเวลาให้ชัดเจน โดยตัวอย่างกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานได้แสดงไว้ในคู่มือกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

- (6) นำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานเสนอคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณาอนุมัติ และนำเสนอกระทรวงการคลังปีละ 1 ครั้ง ภายใน 60 วัน นับจากวันสิ้นปี ของรัฐวิสาหกิจ

ในการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบของรัฐวิสาหกิจมีการแบ่งระดับของคำตอบออกเป็น 4 ระดับ สำหรับแต่ละคำถาม ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบจะต้องตอบตามแนวปฏิบัติที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน โดยคำตอบ 4 ระดับนั้นมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับ	ความหมาย
<p>แนวปฏิบัติที่ดี</p> 	<p>4. คณะกรรมการตรวจสอบมีกฎบัตรที่กำหนดขอบเขต ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน และมีการสอบทานปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเสมอ ในการปฏิบัติงานครอบคลุมทั้งรายงานทางการเงิน การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลกิจการ กรรมการตรวจสอบมีความเป็นอิสระ กำหนดความถี่ในการประชุมไว้ชัดเจน และบ่อยครั้ง มีการแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน ฝ่ายบริหารเข้าร่วมในการประชุมในวาระที่เกี่ยวข้อง การจัดทำเอกสารประกอบการประชุมและการแจ้งล่วงหน้าอย่างชัดเจน มีการหารือกับคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี และคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>3. คณะกรรมการตรวจสอบมีกฎบัตรที่กำหนดขอบเขต ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานครอบคลุมเกี่ยวกับรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน มีการกำหนดความถี่ในการประชุมไว้ชัดเจน แต่ไม่บ่อยครั้ง มีการแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และฝ่ายบริหารเข้าร่วมในการประชุมในวาระที่เกี่ยวข้อง กรรมการตรวจสอบบางท่านไม่มีความเป็นอิสระ และกรรมการตรวจสอบสอบทานผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี แต่ยังไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>2. คณะกรรมการตรวจสอบมีการบันทึกขอบเขต ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการควบคุมภายในและรายงานทางการเงิน ไม่ได้กำหนดความถี่ในการประชุมอย่างชัดเจน ขึ้นอยู่กับประธานคณะกรรมการตรวจสอบจะเรียกประชุม กรรมการไม่สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ กรรมการตรวจสอบไม่มีความเป็นอิสระ และไม่ได้สอบทานการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี และของตนเองอย่างเหมาะสมและเพียงพอ</p> <p>แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง</p> <p>1. ยังไม่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ หรือจัดตั้งขึ้นแล้วแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>

ในการใช้แบบประเมินตนเองนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังต้องการให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดี ดังที่แสดงไว้ในระดับ 4 หน้า 3-3 ถึงหน้า 3-14 อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งจะต้องพิจารณาเองว่าแนวทางปฏิบัติระดับใดที่เหมาะสมกับองค์กรและควรจัดให้มีการปฏิบัติใดบ้าง เพื่อให้บรรลุการปฏิบัติระดับที่ต้องการ ตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบแสดงไว้ในหน้า 3-15

คณะกรรมการตรวจสอบ - องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
กฎบัตรของ คณะกรรมการ ตรวจสอบ	ก. ยังไม่ได้จัดทำ	ก. ยังไม่ได้จัดทำ แต่ใช้หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติของคณะ กรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือ แนวปฏิบัติของคณะกรรมการ ตรวจสอบที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศ เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงาน	ก. จัดทำกฎบัตรเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ไม่ได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ	ก. จัดทำกฎบัตรเป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ข. มีการกำหนดนโยบายในการ สอบทานและปรับปรุงกฎบัตรให้ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอและ มีการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว
จำนวน คุณสมบัติ และความเป็นอิสระ	ก. จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ น้อยกว่าที่กำหนดไว้	ก. คณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ รวมทั้งประธานคณะกรรมการ ตรวจสอบเป็นกรรมการที่ทำหน้าที่ บริหารหรือมีหน้าที่ด้านการบริหาร งาน ข. ไม่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความ เชี่ยวชาญด้านการบัญชีหรือการ บริหารการเงินที่เกี่ยวข้อง	ก. คณะกรรมการตรวจสอบมีทั้ง กรรมการที่ทำหน้าที่บริหารและ กรรมการที่ไม่มีหน้าที่ด้านบริหาร ข. มีกรรมการตรวจสอบ 1 คนที่มี ความเชี่ยวชาญด้านการบัญชี หรือ การบริหารการเงินที่เกี่ยวข้อง ค. มีเลขานุการคณะกรรมการ ตรวจสอบที่ทำหน้าที่ในการ นัดหมายการประชุม จัดทำวาระ การประชุม นำส่งเอกสารประกอบ การประชุม และบันทึกรายงาน การประชุม	ก. คณะกรรมการตรวจสอบประกอบ ด้วยกรรมการตรวจสอบ 3-5 คน และกรรมการตรวจสอบทั้งหมด เป็นกรรมการที่ไม่มีหน้าที่บริหาร ข. มีกรรมการตรวจสอบ อย่างน้อย 1 คนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการ บัญชีหรือการบริหารการเงินที่ เกี่ยวข้อง ค. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นกรรมการในคณะกรรมการ รัฐวิสาหกิจ แต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่ง เป็นประธานคณะกรรมการ รัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการตรวจสอบ - องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
			ง. โดยส่วนใหญ่กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติและความเป็นอิสระตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ	<p>ง. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการประเมินองค์ประกอบคุณสมบัติ ประสิทธิภาพและทักษะของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการปีละครั้ง</p> <p>จ. มีเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และทำหน้าที่เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในระดับ 3</p> <p>ฉ. คณะกรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติและความเป็นอิสระตามที่กำหนดไว้ในคู่มืออย่างครบถ้วน</p>
วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ	<p>ก. ยังไม่มีการพิจารณาการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ</p> <p>ข. กรรมการตรวจสอบมีการหมุนเวียนหรือเปลี่ยนบ่อยครั้งมาก หรือดำรงตำแหน่งเป็นเวลานานจนทำให้ขาดแนวความคิดใหม่ๆ</p>	ก. วาระการดำรงตำแหน่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน	ก. วาระการดำรงตำแหน่งกำหนดไว้ในกฎบัตรอย่างชัดเจน แต่สลับให้กรรมการตรวจสอบหมุนเวียนในช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ให้กรรมการตรวจสอบ 1 ใน 3 ต้องออกจากตำแหน่งทุก 2 ปี เป็นต้น เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและให้กรรมการตรวจสอบที่แต่งตั้งเข้ามาใหม่นำเสนอแนวคิดใหม่	<p>ก. วาระการดำรงตำแหน่งกำหนดไว้ในกฎบัตรเช่นเดียวกับในระดับ 3</p> <p>ข. มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่อไว้อย่างชัดเจน เช่น จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเห็นสมควร</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ - องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
การประชุม	<p>ก. ไม่ได้กำหนดความถี่ในการประชุม ขึ้นอยู่กับประธานคณะกรรมการตรวจสอบในการเรียกประชุม</p> <p>ข. การประชุมมักไม่ครบองค์ประชุม</p>	<p>ก. ไม่ได้กำหนดความถี่ในการประชุม ขึ้นอยู่กับการเรียกประชุมของประธานคณะกรรมการตรวจสอบหรือตามที่กรรมการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ</p> <p>ข. กรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่ไม่สามารถอุทิศเวลาในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบได้อย่างเพียงพอ</p> <p>ค. เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบได้รับการแต่งตั้งและเข้าร่วมในการประชุม</p>	<p>ก. การประชุมจัดขึ้นเพียง 1 หรือ 2 ครั้งต่อปี</p> <p>ข. เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบจัดทำวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมประชุม</p> <p>ค. เอกสารประกอบการประชุมไม่ได้จัดส่งให้ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นการล่วงหน้า</p> <p>ง. ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุม ซึ่งรวมถึงหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและผู้บริหารระดับสูง</p>	<p>ก. การประชุมจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส และตามที่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบกำหนดหรือตามที่บุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ</p> <p>ข. เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบจัดทำวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเป็นการล่วงหน้า</p> <p>ค. เอกสารประกอบการประชุมได้จัดเตรียมและส่งให้ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน</p> <p>ง. กรรมการตรวจสอบทุกคนเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ยกเว้นบางครั้งที่มีความจำเป็นอย่างยั้งที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้</p> <p>จ. ผู้เข้าร่วมประชุมจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบเฉพาะเรื่องที่บรรจุในวาระการประชุมเท่านั้น</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ - องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
ทรัพยากร	<p>ก. รัฐวิสาหกิจไม่ให้การสนับสนุนในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบจำเป็นต้องได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทั้งจากภายในและภายนอก</p> <p>ข. รัฐวิสาหกิจไม่มีนโยบายหรือวิธีการในการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน</p>	<p>ก. รัฐวิสาหกิจมีข้อจำกัดในการให้การสนับสนุนในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบต้องการคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น จัดสรรงบประมาณไว้ในจำนวนที่จำกัด เป็นต้น</p> <p>ข. รัฐวิสาหกิจจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็น</p>	<p>ก. ในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากฝ่ายบริหาร</p> <p>ข. รัฐวิสาหกิจจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็น</p>	<p>ก. คณะกรรมการตรวจสอบได้รับข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ผู้เชี่ยวชาญจากภายในองค์กรหรือการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากภายนอก เป็นต้น</p> <p>ข. รัฐวิสาหกิจจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็น</p>
กระบวนการในการให้ข้อมูลแก่กรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่	<p>ก. ยังไม่มีกระบวนการที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการในการให้ข้อมูลแก่กรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่</p> <p>ข. กรรมการตรวจสอบที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะได้รับเพียงรายงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจเท่านั้น</p>	<p>ก. เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบของตลาดหลักทรัพย์หรือกระทรวงการคลัง รายงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องให้กับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่</p>	<p>ก. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบหรือประธานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจติดตามให้เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบร่วมกับการดำเนินงาน ความเสี่ยง และประเด็นที่เกี่ยวข้องให้กับกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่</p> <p>ข. กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้พบกับผู้บริหารระดับสูงและหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเป็นรายบุคคล</p>	<p>ก. เช่นเดียวกับการปฏิบัติในระดับที่ 3</p> <p>ข. จัดทำเอกสารเพื่อให้ข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ ผลัดกันและบริการกิจกรรมหรือประเด็นที่มีความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในซึ่งกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะได้ทราบว่าควรสอบถามหรือได้รับเอกสารประเภทใด และควรประชุมหรือหารือกับผู้บริหารท่านใดบ้าง</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ – บทบาทและความรับผิดชอบ

ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ ตรวจสอบ	ก. ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการตรวจสอบยังไม่ได้ มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร	ก. มีการบันทึกความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการรายงานและ ความรับผิดชอบอื่นๆ แต่ไม่ได้ สะท้อนถึงการปฏิบัติงานจริง ข. ความรับผิดชอบมุ่งเน้นการกำกับ ดูแลการควบคุมภายในและประเด็น เกี่ยวกับรายงานทางการเงินแบบ ดั้งเดิม ค. สอบทานรายงานการตรวจสอบ ภายใน ง. สอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีกับ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	ก. มีการบันทึกความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการรายงานและความ รับผิดชอบอื่นๆ ไว้เป็นลายลักษณ์ อักษรในกฎบัตรอย่างเป็นทางการ ข. ความรับผิดชอบมุ่งเน้นการกำกับ ดูแลการควบคุมภายในเกี่ยวกับ การรายงานทางการเงินและการ ดำเนินงานเท่านั้น ค. สอบทานแผนการตรวจสอบ ภายในและรายงานการตรวจสอบ ภายใน ง. สอบทานรายงานของผู้สอบบัญชี และประชุมหารือกับผู้สอบบัญชี	ก. มีการบันทึกความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการรายงานและความ รับผิดชอบอื่นๆ ไว้เป็นลายลักษณ์ อักษรในกฎบัตรอย่างเป็นทางการ ข. มีการสอบทานและปรับปรุง กฎบัตรอย่างสม่ำเสมอ ค. ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากระดับ 3 โดยครอบคลุมถึงการกำกับดูแล รายงานทางการเงิน การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณ การบริหารความ เสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ ง. ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าการ ปฏิบัติงานตรวจสอบดำเนินไป ตามความรับผิดชอบโดยการ สอบทานกฎบัตร แผนการ ตรวจสอบ งบประมาณ รายงาน การตรวจสอบและผลการ ตรวจสอบ และมีการสอบทาน คุณภาพจากทั้งภายในและ

คณะกรรมการตรวจสอบ – บทบาทและความรับผิดชอบ				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
				<p>ภายนอกอย่างสม่ำเสมอ และมีการสื่อสารกันอย่างจริงจังกับหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>จ. สอบทานรายงานของผู้สอบบัญชี และประชุมหารือกับผู้สอบบัญชีเป็นประจำทุกปี และมีการหารือประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในในรายละเอียด</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ – ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
ประสิทธิผลของ คณะกรรมการ ตรวจสอบใน การบริหารและ จัดการหน่วย ตรวจสอบภายใน	<p>ก. ไม่มีกฎบัตรเป็นลายลักษณ์อักษรที่กำหนดบทบาท ความรับผิดชอบและกิจกรรมหลักของหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>ข. คณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้สอบทานขอบเขตและแนวทางการตรวจสอบภายใน</p> <p>ค. ไม่ได้มีการติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้</p>	<p>ก. มีการจัดทำกฎบัตรของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ไม่ได้สะท้อนถึงการปฏิบัติงานในปัจจุบันของหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>ข. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานแผนการตรวจสอบภายในประจำปี แต่แผนการตรวจสอบภายในไม่ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความเสี่ยงของธุรกิจอย่างชัดเจน</p> <p>ค. คณะกรรมการตรวจสอบติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้</p>	<p>ก. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานกฎบัตรของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นประจำ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง</p> <p>ข. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานแผนการตรวจสอบภายใน ซึ่งแผนนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความเสี่ยงของธุรกิจอย่างชัดเจน</p> <p>ค. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความเพียงพอเหมาะสมของทรัพยากรหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>ง. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความเห็นของผู้ที่ได้รับการตรวจสอบ</p> <p>จ. หน่วยตรวจสอบภายในสรุปผลความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเสนอ</p>	<p>ก. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานกฎบัตรของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นประจำเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสามารถเข้าถึงหน่วยตรวจสอบภายในได้โดยไม่มีข้อจำกัดและสนับสนุนให้มีการสอบทานกิจกรรมของหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>ข. เช่นเดียวกับในระดับที่ 3 และคณะกรรมการตรวจสอบยังได้สอบทาน</p> <p>(1) แผนการตรวจสอบ 3-5 ปี</p> <p>(2) บทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในในการสนับสนุนกรอบการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ</p> <p>(3) ความเพียงพอเหมาะสมของทรัพยากรหน่วยตรวจสอบภายใน</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ – ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
			ต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี	<p>(4) ความเห็นของผู้รับการตรวจ</p> <p>ค. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความเห็นของบุคคลภายนอกที่มีความเป็นอิสระที่ทำการสอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นประจำทุก 5 ปี</p> <p>ง. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานดัชนีวัดผลงาน (Key Performance Indicators) ของหน่วยตรวจสอบภายใน</p>
ประสิทธิผลของคณะกรรมการตรวจสอบ ในการติดตามกิจกรรมของผู้สอบบัญชี	ก. คณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้หารือขอบเขตและแนวทางการสอบบัญชี	<p>ก. คณะกรรมการตรวจสอบหารือแผนการสอบบัญชี</p> <p>ข. คณะกรรมการตรวจสอบหารือความเพียงพอและเหมาะสมของทรัพยากรและความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี</p>	<p>ก. เช่นเดียวกันในระดับ 2</p> <p>ข. สอบทานความเหมาะสมเกี่ยวกับการประสานงานร่วมกันระหว่างผู้สอบบัญชีและหน่วยตรวจสอบภายใน</p> <p>ค. หารือข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี</p>	<p>ก. เช่นเดียวกับในระดับ 2 และระดับ 3</p> <p>ข. กระตุ้นให้เกิดการหารืออย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมากับผู้สอบบัญชี</p> <p>ค. ขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพของหลักการบัญชีและแนวทางการบันทึกบัญชีที่ใช้</p>

คณะกรรมการตรวจสอบ – ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับฝ่ายบริหารเป็นไปอย่างเหมาะสม	ก. คณะกรรมการตรวจสอบไม่ได้เชิญฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม	ก. คณะกรรมการตรวจสอบมักเชิญฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมตามความเห็นสมควร	ก. คณะกรรมการตรวจสอบมักเชิญฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมตามความเห็นสมควร ข. คณะกรรมการตรวจสอบติดตามแนวทางที่ฝ่ายบริหารดำเนินการต่อข้อเสนอแนะของหน่วยตรวจสอบภายใน	ก. คณะกรรมการตรวจสอบมักเชิญฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมตามความเห็นสมควร เพื่อหารือเกี่ยวกับธุรกิจ ความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลกิจการ ข. คณะกรรมการตรวจสอบติดตามแนวทางที่ฝ่ายบริหารดำเนินการต่อข้อเสนอแนะของหน่วยตรวจสอบภายใน ค. คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหารในการให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดทำแผนตรวจสอบภายใน ง. ฝ่ายบริหารจัดทำสรุปความเสี่ยงสำคัญและนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อช่วยในการวางแผนการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบ- การรายงาน				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
การรายงานต่อ คณะกรรมการ รัฐวิสาหกิจ	ก. ไม่มีการรายงานต่อที่ประชุม คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือ มีการรายงานเฉพาะเมื่อมี การสอบถามในที่ประชุม คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เท่านั้น	ก. มีการรายงานต่อที่ประชุม คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ แต่ไม่ได้ จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร	ก. จัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร เกี่ยวกับสรุปกิจกรรมในรอบระยะ เวลาที่ผ่านมาและข้อเสนอแนะที่ สำคัญ	ก. จัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุกิจกรรมของคณะกรรมการ ตรวจสอบ โดยนำเสนอรายงานการ ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ รายงานสรุปกิจกรรมของคณะ กรรมการตรวจสอบ ความเห็นเกี่ยว กับรายงานทางการเงิน การควบคุม ภายใน การตรวจสอบภายใน ข. จัดทำรายงานประเด็นสำคัญเพื่อ ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการอย่างเร่งด่วน เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การทุจริต การกระทำผิดกฎหมาย หรือระเบียบ คำสั่ง เป็นต้น
การรายงานต่อ ผู้ถือหุ้น	ก. ไม่มีการรายงานต่อผู้ถือหุ้น	ก. มีการเปิดเผยเฉพาะขอบเขตและ วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ ตรวจสอบไว้ในรายงานประจำปี	ก. มีการรายงานสรุปกิจกรรม พร้อมทั้งเปิดเผยขอบเขต และ วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ ตรวจสอบในรายงานประจำปี แต่ ไม่ได้ลงนามโดยประธานคณะ กรรมการตรวจสอบ	ก. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ลงนามในรายงานสรุปกิจกรรม พร้อมทั้งเปิดเผยขอบเขต และ วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ ตรวจสอบ ที่นำเสนอไว้ในรายงาน ประจำปี

คณะกรรมการตรวจสอบ- การรายงาน				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
การรายงานต่อ องค์กรกำกับดูแล	ก. ไม่มีการรายงานต่อองค์กร กำกับดูแล	ก. จัดทำรายงานเฉพาะประเด็นที่ เห็นสมควรเท่านั้น	ก. จัดทำรายงานตามข้อบังคับกำกับ ดูแลกำหนด	ก. จัดทำรายงานตามข้อบังคับกำกับ ดูแลกำหนด และรายงานใน ประเด็นอื่นที่เห็นสมควร เช่น การ บริหารความเสี่ยง การกำกับดูแล กิจการ เป็นต้น

คณะกรรมการตรวจสอบ – การรักษาคุณภาพ				
ประเด็น	แนวปฏิบัติที่ควรปรับปรุง			แนวปฏิบัติที่ดี
	1	2	3	4
แนวทางในการรักษาคุณภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	ก. ไม่มีการสอบทานผลการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบรายบุคคลและของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ	ก. มีการสอบทานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะแต่ไม่ได้กำหนดความถี่ไว้อย่างชัดเจน ข. ได้มีการหารือเกี่ยวกับการฝึกอบรม ค. มีการหารือผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ	ก. คณะกรรมการตรวจสอบได้กำหนดและสอบทานแผนการปฏิบัติงานประจำปี ข. คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ อย่างสม่ำเสมอ (1) ความเข้าใจในประเด็นทางธุรกิจ (2) การติดต่อสื่อสารกับฝ่ายบริหารและผู้ตรวจสอบ (3) ความจำเป็นในการฝึกอบรม ค. มีการหารือผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะแต่ไม่มีการประเมินผลรายบุคคล	ก. เช่นเดียวกับระดับ 3 ข. การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะและมีการหารือผลการประเมินกับประธานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจทั้งคณะ ค. มีการกำหนดและติดตามดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ง. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบสอบทานผลการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจสอบรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ

ตัวอย่างแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ

ชื่อกรรมการตรวจสอบ:	
ระยะเวลาที่ครอบคลุมในการประเมินผล:	
ชื่อผู้ประเมิน/ผู้สอบทานผลการประเมิน:	
วันที่ทำการประเมินผล:	

คำนำ

แบบฟอร์มนี้ได้ออกแบบมาเพื่อช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการประเมินผลงานของตนเองในระยะเวลาการสอบทานที่กำหนดไว้ เช่น ในรอบระยะเวลาหนึ่งปี หรือในรอบระยะเวลา 6 เดือน เป็นต้น

คำถามในแต่ละหมวดได้แสดงไว้ในหน้าถัดไป กรุณาอ่านคำถามและให้คะแนนในแต่ละคำถาม โดยคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 4 ซึ่ง 1 เป็นคะแนนต่ำสุด ซึ่งหมายความว่าในการปฏิบัติงานยังอยู่ในขั้นที่ควรปรับปรุง และ 4 เป็นคะแนนสูงสุด ซึ่งหมายความว่าในการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่องค์กรอื่นได้ถือปฏิบัติแล้ว ท่านควรให้ความเห็นในกรณีที่ให้คะแนนต่ำกว่า 3 กรุณาระบุเหตุผลประกอบด้วย

หากท่านเห็นว่าประเด็นที่ระบุนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของท่าน โปรดระบุไว้ในช่อง “ไม่เกี่ยวข้อง” พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

ประเด็นที่พิจารณา	แนวปฏิบัติ 1-4 (คะแนน 1-4)	ไม่เกี่ยวข้อง	เหตุผล
1. โครงสร้างและองค์ประกอบของ คณะกรรมการตรวจสอบ			
กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ			
จำนวน คุณสมบัติ และความเป็นอิสระ			
วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ			
การประชุม			
ทรัพยากร			
กระบวนการในการให้ข้อมูลแก่กรรมการตรวจสอบ ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่			
2. บทบาทและความรับผิดชอบ			
ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ			
3. ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและ ผู้สอบบัญชี			
ประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ ในการบริหารและจัดการหน่วยตรวจสอบภายใน			
ประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ ในการติดตามกิจกรรมของผู้สอบบัญชี			

ประเด็นที่พิจารณา	แนวปฏิบัติ 1-4 (คะแนน 1-4)	ไม่เกี่ยวข้อง	เหตุผล
4. ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร			
การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ตรวจสอบกับฝ่ายบริหารเป็นไปอย่างเหมาะสม			
5. การรายงาน			
การรายงานต่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ			
การรายงานต่อผู้ถือหุ้น			
การรายงานต่อองค์กรกำกับดูแล			
6. การรักษาคุณภาพ			
แนวทางในการรักษาคุณภาพการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการตรวจสอบ			

ความเห็นเพิ่มเติม

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

.....

.....

.....

บทบาทและความรับผิดชอบ

.....

.....

.....

ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี

.....

.....

.....

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร

.....

.....

.....

การรายงาน

.....

.....

.....

การรักษาคุณภาพ

.....

.....

.....